

Diplomater och barbarer

Det är ej överraskande att Svenska Dagbladet i går sökte genom en ny artikel om utrikesförvaltningen utplåna minnet av torsdagens prestation i samma ämne. Emellertid sker det inte för att föreläggna nya saksak. Fortfarande påstås att Rioministernas praktiskt taget skattefria lön på 113.000 kr. (jämfte 40.000 till bostad) motsvarar 38.000 kr. i Sverige — vilket med tanke på skatt och representation skulle innebära rena eländet. Fortfarande talar man på en gång om hur dåligt diplomaterna har det och hur flott de måste leva för att få "kontakt med högtställda officiella personligheter". Fortfarande förnekar man både att en bättre gallring behövs och att utomstående bör intas på högre poster inom diplomatin — dvs. varje attaché bör som nu bli minister, trots att de intagna enligt obestridda bevis genomsnittligt är av högst medelmåttig kaliber.

Men ett nytt argument har tidningen dock hittat. Dess artikel heter "Ekot från Barbar-skogen". Den tankegång man söker uttrycka i denna rubrik är att Dagens Nyheter kritisk

av utrikesförvaltningen vunnit understöd i tidningen Arbetaren och alltså eggat barbarernas-arbetarnas onda lustar; "Som man ropar i Barbar-skogen får man svar", skriver Svenska Dagbladet triumferande. Det är tydligen meningen att få Dagens Nyheter att skämmas för sällskapet. Skall inte hyggliga borgerliga tidningar hålla ihop för att försvara diplomaterna mot barbarernas anslupp; så enkelt resonerar höger-tidningen.

Vissa uttalanden i Arbetarens artikel i ämnet är utan tvivel för skarpt formulerade. Men dessa överdrifter är oväsentliga i jämförelse med de förvanskningar, felaktigheter och felslut som utmärkt det frenetiska och totala försvaret för utrikesdepartementet. Den propaganda som Svenska Dagbladet bedriver i denna sak krönes av den blandning av fjäskighet, snobberi och överklassbrackighet som kommer till uttryck i den senaste artikelns antydningar om diplomaterna-hellenerna och arbetarna-barbarerna. Ett sådant utslag av "traditionell livsstil" möter man dess bättre inte ofta i Sverige.

D • N

30/7 1950

Kulturens frihet

Berlinkonferensen i juni för kulturell frihet har blivit alltför litet uppmärksammas i den svenska pressen, säkerligen till stor del på grund av att denna manifestation mot de totalitära idéerna kom samtidigt med det senaste våldsamma utslaget av dessa idéer — aktionen mot Sydkorea. De många föredrag och kortare inlägg som framfördes vid denna konferens är emellertid av det största intresse. Inte minst därför att konferensen dominerades av radikalt folk; bland deltagarna var en rad framstående f. d. kommunister och kommunist-sympatisörer, såsom Arthur Koestler, James Farrell, James Burnham, Ignazio Silone, Theodor Plivier och — den ende representanten från Sverige — Ture Nerman. I mycket blev förhandlingarna vid konferensen därför en komplettering av det lysande arbetet "Vi trodde på kommunismen". En och annan deltagare antydde till och med samma uppfattning som ett par av författarna i den nämnda boken, nämligen att endast personer med ett kommunistiskt föregående förenar den insikt och den lidelsefulla avsky som behövs för kommunismens bekämpande.

De radikala antikommunisterna som framträdde på Berlinkonferensen är väl medvetna om att den andliga friheten överallt är begränsad, att det är

nonsens att tala om någon absolut frihet — men också om att klyftan mellan demokratins relativa frihet och kommunismens eller nazismens absoluta ofrihet är så djup att man här med rätt kan tala om frihetsregimer och tvångsregimer. "Vi vet", yttrade Ignazio Silone vid konferensens öppnande, "att även i de mest demokratiska länder friheten inte är ett självklart och oföränderligt värde, som kan säkras en gång för alla; vi vet att det även i dessa länder är vår plikt att försvara och utvidga de existerande formerna av frihet." Men i den fria staten finns ingen "officiell politisk teologi, ingen officiell doktrin om världen, människan och samhället vars anammande krävs för deltagande i det intellektuella livet" (Sidney Hook). För tyrannerna är det däremot nödvändigt att likrikta själarna för att få användbara undersåtar. James Farrell: "Den totalitära terrorn och propagandan syftar till att förstöra miljoner människors inre liv." Det gäller att bringa ned människorna till en sådan nivå att "deras personligheter blott är korvskinn, i vilka man kan pressa in en smet av lögn och skräck. Priset är människor, i vilka själen är frusen till is och i vilka hjärtat skälver av ångest som en pinad kropp."

Theodor Plivier — författare till "Kejsarens kulis", "Kejsaren gick, men generalerna stannade" samt "Stalingrad" — flydde efter nazismens maktövertagande till Ryssland och stannade där i över tio år. Först efter kriget lyckades han fly från sin tillflyktsort; sedan länge hade han